

## 5. Enkrat letno

Posebna izdanja Geografskega instituta "Jovan Cvijić" objavljajo znanstvene geografske monografije in doktorske disertacije. Prva knjiga je bila tiskana že leta 1949, do leta 1985 pa je izšlo že štirinindeset zvezkov. Zvezki obsegajo do dvesto strani, teksti so v cirilici s povzetki v francoskem jeziku. Študije so dopolnjene s številnimi geografskimi prilogi, tabe-

lami in obsežnimi pregledi literature in virov. Geografske monografije pretežno obravnavajo geografsko problematiko Srbije, niso pa izjema tudi študije iz ostalih delov Jugoslavije. Nekaj primerov iz vsebine zadnjih zvezkov: agrarna geografija zahodne Srbije, razvoj živinoreje v zahodni Srbiji, prebivalstvo in migracije v vzhodni Srbiji, neotektonika zahodne Srbije, mesta Črne gore, geografska študija Nikšića itd.

## UJMA

**Milan Orožen Adamič**

V maju je bila natisnjena četrta števila revije Ujma, ki je posvečena vprašanju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Izhaja enkrat letno in ta številka je s preko 200 stranmi najdebelejša doslej. Revijo izdajata Republiški štab za civilno zaščito in Republiški sekretariat za ljudsko obrambo. Z raziskavami, poročili in drugimi prispevki so, kot doslej, sodelovali mnogi geografi.

V lanskem letu so obilne padavine v začetku julija prispevale k eni od doslej največjih naravnih nesreč pri nas. Številni usadi oziroma plazovi so razdejali in dobesedno opustošili Haloze. Poplavljala je Dravinja in tudi druge reke s pritoki. Škoda je bila izredno velika. Številni kraji so bili tudi po več dni odrezani od sveta. To je velika naravna nesreča na obsežnem območju, s širokim spletom posledic in zelo veliko materialno škodo.

Naravnim nesrečam je skupno to, da izjemen pojav, dogodek ali proces v naravi povzroči škodo z uničujočimi posledicami v določenem prostoru in

času. Glavni vzrok ekoloških nesreč pa je (za razliko od naravnih) človek, ki s svojim ne dovolj pretehtanim in neodgovornim ravnanjem, vpliva na preoblikovanje obstoječih naravnih sistemov. Onesnaževanje najrazličnejših oblik je dober primer ekološke nesreče. Ena od uporabnih definicij za ekološke nesreče je, da predstavljajo za človeka ali naravo določeno grožnjo, dogodek, pojav, ki je posledica človekove dejavnosti. Obema velikima skupinama nesreč je skupna povezanost človeka z naravo, z naravnimi danostmi, s pojavi in procesi, skratka z okoljem v najširšem pomenu besede.

Zato je pojasnjevanje vzrokov in raziskovanje naravnih in ekoloških nesreč pomemben element in temeljni kamen v razreševanju perečega problema današnjega časa: odnosa človek - okolje. Odgovoren odnos do okolja, preprečevanje in varstvo pred nesrečami vseh vrst je ne nazadnje tudi pomembno ekonomsko vprašanje, vprašanje preživetja, razvoja in prihodnosti.

## 5. ZNANSTVENO POSVETOVANJE GEOMORFOLOGOV JUGOSLAVIJE V KRŠKEM

**Drago Natek**

Od 18. do 22. junija letos smo se geomorfologi Jugoslavije zbrali v Krškem na 5. znanstvenem posvetovanju z naslovom "Geomorfologija in geokologija". Preko 70 geomorfologov, geografov,

geologov in strokovnjakov drugih strok iz Slovenije, Hrvaške, Srbije in Kosova je štiri dni uživalo v zanimivih referatih, terenskem delu in gostoljubnosti domačinov.